

■ NOS LECTURS RAPPORTAN

Ovras da Dea Murk ella Cuort Ligia Grischa a Trun

La davosa exposiziun d'uonn ella Cuort Ligia Trun ei dedicada a Dea Murk. L'ovra da Dea Murk catta era aunc 10 onns suenter sia mort grond interess tier glied ch'apreziescha igl art. Il pictur-artist, ch'ha mai seschau sfurzar en in schema, vegn apprezzau ed acceptaus lunsch sur ils cunfins dil publicum tradiziunal da gallarias. Murk apparteneva gia duront sia veta als pli profilai ed originals representants dalla cultura grischuna ed ha era gudiu bia respect ordeifer il cantun.

Igl artist

Atras l'entira veta da Dea Murk ha il dessignar e formar dominau. Quella predilecziun ha menau el logicamein, ed ins savess dir organicamein, viers la clamada d'artist e surtut da pictur. La lavur artistica muntava per Dea Murk in sefatschentar cul spazi, cun fuormas – fuormas che sepresentavan ad el surtut en nies cantun muntagnard. Ses motifs, ni ses impuls anflava el magari en las parts veglias dil marcau, en vitgets e cuorts, en vallatschas eav. El duvrava quei contuorn. El vessi buca saviu luvrar en la planira. Era ils schinumnai centers dad art els marcaus gronds cun lur teorias e paterlems interessavan el pauc. El preferava il ruaus, schizun forsia ina certa izolaziun.

Cu Dea Murk entscheveva in maletg era il resultat da sia lavur buca enconuschents ad el. Malegiar, formar era per el ina tscherca, in encurir, in sedeliberar. Las scopertas enten malegiar fascinavan il pictur. Sia maniera da luvrar era buca intellectuala, mobein intuitiva. La pictu-

Igl artist Dea Murk en siu atelier.

MAD

ra da Dea Murk ei bein buca figurativa, denton era buca abstracta el ver senn. El slegia magari si las fuormas, quei bein, el penetrescha cul spazi el spazi, il fundament real ei denton aunc eruibels. Sco resultat da ses viadis da scoperta sepresentan a nus savens cuntradas visiunaras ni visiuns dil spazi. Sco bein per tuts artists era siu operar in cumbat, ina cuntraversa cun la fuorma, ina tscherca d'ina

concordanza, d'ina corrispundenza e la finala dalla cuntentientscha.

Igl operar da Dea Murk ha sias ragischs profundas ella natira, ella semplia sfera purila e muntagnarda. Quei ei bein era il motiv ch'el applicava surtut materials naturals per sias plasticas, quasi exclusivamein il lenn. En sia expressiun artistica ei la pictura dominonta. Dea Murk era denton da natira anora memia

attaschus al giug ed al termagl per buca era empruar autras vias per s'exprimer. Sper plasticas en lenn ha el era schaffiu differents finiastras-baselgia coloradas. Insumma para Dea Murk d'haver giu ina certa predilecziun pigl art sacral. Buca ch'el vessi vultiu en emprema lingia dera-sar messadis stretgamein ducrinars. Bia motifs religios purschevan ad el denton la pusseivladad da dar fuorma a situziuns

tipicamein humanas, las qualas ins sa transponer sin la veta quotidiana da mintgin.

Art modern

Biars han difficultads cuagl art modern e surtut cun la pictura nunfigurativa. Igl access a quei art ei per gronda part bloccaus per quei che nus encurin en quei art da quei ch'igl artist ha insumma nuota vultiu, per quei che nus lein enconuscher il schinumnu senn, la muntada ed emblidein ch'il deletg estetic, ch'ina ovra artistica sa procurar, ei pli impurtonts che tuttas teorias ed interpretaziuns. Interessant eis ei che nies egl ha zun neginas difficultads da s'adattar en cuort temps a tuttas midadas dalla moda – cuort, liung, stretg, lartg – ch'el contempla denton igl art modern aunc adina savens culs eglis da temps gia daditg vargai. Ei drova in sforz, ei drova bunaveglia ed exercezi per anflar la via agl art modern. Co saver familiarisar il vast publicum cuagl art era ina damonda che fatschentava adina pusppei Dea Murk. Ils maletgs da Dea Murk cun sias cumbinaziuns da fuormas e colurs ein sco fatgs per anflar igl access agl art modern. E l'exposiziun en la Cuort Ligia Grischa Trun porscha ina buna occasiun leutier. Ord il relasch artistic muossa la cumionza d'artavels da Dea Murk ina elecziun da ses maletgs tipics e nunconfundibels, da litografias e reproducziuns.

Interessantas ed interessents ein cordialmein envidai alla vernissascha da sonda, ils 14 da settember 2013 allas 17.00. L'exposiziun cuozza tochen ils 30 d'october 2013.

Giusep Decurtins